

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Deres ref.:
201104525-/SRM

Vår ref.:
11-208 HR

Dato:
19. desember 2011

Høring - forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

Musikernes fellesorganisasjon viser til høringsbrev av 4. oktober 2011, der Kunnskapsdepartementet ber om synspunkter på forslagene til endring av opplæringsloven og privatskoleloven.

Forslagene tar sikte på:

- Å innføre nasjonale bestemmelser om lærertetthet i grunnskolen
- Å innføre lovbestemmelser som klargjør at skoleeier kan organisere særskilte innføringstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever
- Innføre lovbestemmelser om opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

Nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen (høringens kap.2)

I Soria-Moria II-erklæringen varslet regjeringen at det var en prioritert oppgave å få en slik minste ressursnorm på plass i inneværende stortingsperiode. Musikernes fellesorganisasjon (MFO) har sett fram til at dette skulle materialisere seg i konkrete forslag, og er godt fornøyd med at dette nå foreligger. En nasjonal minste ressursnorm er et viktig og nødvendig grep for å understøtte skolens bidrag til sosial utjevning.

Departementet presenterer 2 modeller med 3 ulike nivåer (eksempler) for hver modell. MFO registrerer at begge modellene/eksempelene tar utgangspunkt i GSI, - gruppestørrelse 2. Dette medfører at ressursberegningen tar utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer i ordinær undervisning. MFO mener at dette er svært viktig, siden alternativet med å ta utgangspunkt i det totale timetallet, inklusive spesialundervisning og særskilt norskopplæring, ville føre til utilsiktede forskjeller mellom skoler/kommuner med ulike behov for spesialundervisning særskilt norskopplæring.

Beregning på skolenivå eller kommunenivå

Departementet presenterer som nevnt 2 modeller for ressursberegningen. Modell 1 medfører at ressursene beregnes ut fra gjennomsnittlig gruppestørrelse på den enkelte skole. Modell 2 medfører at ressursene beregnes ut fra gjennomsnittlig gruppestørrelse i alle kommunens skoler. MFO legger vekt på departementets egen påpekning av at dette vil "være et mål som er reelt og synlig for elever, foreldre og lærere", og støtter at Modell 1 legges til grunn for ressursberegningen.

Forbundet er imidlertid ikke avvisende til at kommunen kan omfordele mellom skoler der det foreligger et særskilt og dokumentert behov, og forutsatt at ressursnivået er beregnet etter modell 1.

6 alternative nivåer

Departementet presenterer 3 ulike nivåer (eksempler) innen hver modell, og der eksemplene tar utgangspunkt i stigende elevtall per beregnet gruppe etter elevenes alder (dvs. lavest på barnetrinnet og høyest på ungdomstrinnet). Alle eksemplene i begge modellene medfører at det blir behov for noen nye lærerstillinger. Behovet spenner fra mindre enn en ny lærerstilling i gjennomsnitt per kommune (modell 2, eksempel 1) til om lag seks nye lærerstillinger i gjennomsnitt per kommune (modell 1, eksempel 3). Som det framgår over går MFO inn for modell 1. Innenfor denne modellen, og av de eksemplene departementet legger opp til, mener forbundet at kun eksempel 3 vil kunne ha særlig merkbare virkninger. Det lavere ambisjonsnivået i de andre eksemplene vil nærmest ha symbolsk virkning. Et ytterligere argument for eksempel 3 er at ressursnivået beregnes likt for ungdomstrinnet og mellomtrinnet. Vi viser her til Stortingsmelding 22 som beskriver de særlige utfordringene som ungdomstrinnet står over for med hensyn til sviktende motivasjon blant elevene og behov for tett oppfølging - og ikke minst til behovet for å gjøre opplæringa mer praktisk og variert.

Høringsnotatet drøfter inngående hvor vidt det vil være mulig å få kvalifiserte søkere til de nye lærerstillingene som det blir behov for. MFO vil i den forbindelse peke på viktigheten av å utdanne nok lærere, med høy nok kompetanse, til å undervise i de praktisk-estetiske fagene. MFO er kjent med at noen av lærerorganisasjonene sammen med KS og Kunnskapsdepartementet er partnere i et prosjekt for å styrke etter- og videreutdanningen for lærere; GNIST-samarbeidet. MFO ønsker også å få være en del av denne avtalen, spesielt siden musikk og kunst og håndverk er nevnt som et av de prioriterte områdene. Vår erfaring med forrige periode i denne satsingen er at de praktisk-estetiske fagene er blitt nedprioritert fra skoleeiers side. Derfor er det - etter vårt syn - meget viktig at den fagforeningen som organiserer lærere innenfor disse fagene blir med i prosessen videre.

Maksimal reell gruppestørrelse

Departementets forslag innebærer en gjennomsnittsberegning, og dermed ikke noe tak på hvor mange elever det faktisk kan være i den enkelte klasse/gruppe. Dette skal fortsatt være en konkret vurdering av om klassestørrelsen er pedagogisk og sikkerhetsmessig forsvarlig. Forsvarlighetsprinsippet ble innført da Bondevikregjeringen i 2003 opphevet grensene for maksimal klassestørrelse. MFO vil uttrykke skuffelse over at en gjeninnføring av et slikt maksimaltall ikke inngår som et ledd i departementets forslag til ressursnorm. Forbundet vil samtidig peke på behovet for en ressursnorm også i videregående skole.

Innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever (høringens kap.3)

MFO har ingen kommentarer til denne delen av forslaget.

Musikernes fellesorganisasjon

Brev til Kunnskapsdep., 19. desember 2011

Side 3 av 3

**Opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)
(høringens kap.4)**

MFO støtter forslaget om å innføres en egen bestemmelse i opplæringsloven der det fastslås at elever som har rett til spesialundervisning, har rett til nødvendig innlæring av alternativ supplerende kommunikasjon.

Med vennlig hilsen

Musikernes fellesorganisasjon

Forbundet for utøvende kunstnere og pedagoger

Hans Ole Rian

Nestleder